

รายงานการประชุม
สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

๑. รองนายกรัฐมนตรี
(นายดอน ปรมภ์วินัย)	ประธานสภานโยบาย
๒. รองนายกรัฐมนตรี
(นายวิษณุ เครืองาม)	รองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่ง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม
(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)	รองประธานสภานโยบายคนที่สอง
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
(พลโท คงชีพ ตันตระวาณิชย์ แทน)	กรรมการ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
(นายจำเริญ โปธิยอด แทน)	กรรมการ
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นางอุมาพร พิมลบุตร แทน)	กรรมการ
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(นางวรรณพร เทพหัสดิน ณ อยุธยา แทน)	กรรมการ
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
(นายทรงศักดิ์ ส่งเสริมอุดมชัย แทน)	กรรมการ
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
(นายสุเทพ ชิตยวงษ์ แทน)	กรรมการ
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายสุภัทร จำปาทอง แทน)	กรรมการ
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
(นางสาวปัทมา ทองสม แทน)	กรรมการ
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
(นายภาณุวัฒน์ ตรียางกูรศรี แทน)	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
(นางเยาวลักษณ์ จำปรัตน์ แทน)	กรรมการ

๑๕. ประธานกรรมการการอุดมศึกษา
(นายวิชัย ธีวตระกูล แทน)	กรรมการ
๑๖. ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายสุทธิพร จิตต์มิตรภาพ)	กรรมการ
๑๗. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายสรนิต ศิลธรรม)	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
(นายกิติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑. พันตำรวจตรี ชัยณรงค์ บุรณศรี

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางศรินยา สาขากร
๒. นายทรงพล มั่นคงสุจริต
๓. นางสาวอรกนก พรรณรักษา

กระทรวงกลาโหม

๑. พันเอก จักรพันธ์ เรืองพานิช
๒. พันเอก ศัลย สุขโข
๓. นาวาตรี กฤตกร เกียรติประจักษ์

กระทรวงการคลัง

๑. นายรัฐ คำภีร์ธัมโม

กระทรวงการต่างประเทศ

๑. นางพรพิมล กาญจนลักษณ์
๒. นายปิยภัคดี ศรีเจริญ
๓. นางสาวประเพ็ญพิมพ์ ประจวบปัจฉนีก
๔. นางสาวพอพจน์ ช้างเยาว์
๕. นางสาวนพนลัท นันทวโนทยาน
๖. นางสาวญาณิศา ถนอมรอด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. นางสาวบุษฎี ตันท์วรกุล

กระทรวงแรงงาน

๑. นายชินโรส จันทรทิพย์

กระทรวงอุตสาหกรรม

๑. นายชินธัช ปิยวนิชพงษ์

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายศักรินทร์ ภูมิรัตน

คณะกรรมการพัฒนาและออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยพัฒนา การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

๑. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑. นางนภาพร อาร์มสตรอง
๒. นางสาววัฒนาพร สุขพรต
๓. นายศุภโชค สุขมาก

สำนักงบประมาณ

๑. นางอมรรัตน์ ภูมิวิสนะ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางสาวศิษณ์ฐิติ มานวงศ์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางปัทมาวดี โพนนกุล
๒. นายพงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์
๓. นายปกรัฐ กนกธนาพร

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. นายสุธัมมะ ธรรมศักดิ์

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

๑. นายสิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
๒. นางสาวนริศรา เมืองสว่าง
๓. นางสาวดารินพร เจียมประดิษฐ์กุล

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. นางสาวชนนี ชันวงษ์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑. นายราเชน ปิ่นสกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์

สถาบันพระบรมราชชนก

๑. นางจุรีรัตน์ กิจสมพร

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
๒. นางสาวรติมา เอื้อธรรมาภิมุข
๓. นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
๔. นางสาวนिरดา วีระโสภณ

๕. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
๖. นายนนทวัฒน์ มะกรุดอินทร์
๗. นางอัญชลียา ธงศรี
๘. นางสาวมนต์ศิริ ธรรมธัช
๙. นางสาวอรนุช รัตนะ
๑๐. นางสาวภัทรธิดา เกื้อกิม
๑๑. นางสาวมณีนยา ชุณหวิทยานนท์
๑๒. นางสาวศรวณีย์ สิงห์ทอง
๑๓. นางสาวภาณิศา หาญพัฒน์นันท
๑๔. นางสาวชนิดา แสนสะอาด
๑๕. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
๑๖. นายนรชัย รังสีวิจิตรประภา
๑๗. นางสาวสุภาวดี สอดสี
๑๘. นางสาวภาณินี จารูวัฒนมงคล
๑๙. นายภัทรพล สาสน์ธรรมบพ
๒๐. นายปรีนันท วรรณสว่าง
๒๑. นางสาวโสภิตา ทองโสภิต
๒๒. นางสาวยุวดี อัมทสุตร
๒๓. นางสาววรรณพร เจริญรัตน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) ประธานที่ประชุม ได้เปิดการประชุมและกล่าวต้อนรับกรรมการสถานนโยบายและผู้เข้าร่วมประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการสถานนโยบาย ได้จัดทำรายงานการประชุมสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีกรรมการท่านใดขอแก้ไขรายงานการประชุม

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุมสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การส่งเสริมการร่วมลงทุนรัฐและเอกชนในธุรกิจนวัตกรรม โดยกลไก Holding Company

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์) นำเสนอหลักการของการส่งเสริมการร่วมลงทุนรัฐและเอกชนในธุรกิจนวัตกรรม โดยกลไก Holding Company สรุปได้ ดังนี้

๑. การร่วมลงทุนระหว่างมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและภาคเอกชนในธุรกิจนวัตกรรมโดยกลไก Holding Company เป็นรูปแบบที่หน่วยงานของรัฐและมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศนำมาใช้เพื่อผลักดันงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูง เนื่องจากการจัดตั้งและการดำเนินงานของ Holding Company มีสถานะเป็นนิติบุคคลแยกออกจากหน่วยงานวิจัยของรัฐหรือมหาวิทยาลัยโดยมีการบริหารงานแบบมืออาชีพ เป็นการช่วยลดความเสี่ยงในการลงทุนของหน่วยงานของรัฐและมหาวิทยาลัย และมีความคล่องตัวสูงเหมาะกับการดำเนินธุรกิจนวัตกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างแรงจูงใจแก่นักวิจัยให้เห็นถึงช่องทางในการสร้างธุรกิจนวัตกรรมจากผลงานวิจัยที่คิดค้น ทำให้เกิดการพัฒนาผลงานวิจัยที่มีมูลค่าเชิงพาณิชย์ และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับหน่วยงานและในระดับประเทศได้

อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยหลายแห่งยังมีความไม่แน่ใจเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจในการดำเนินกิจกรรมการร่วมลงทุน รวมถึงขั้นตอนการร่วมลงทุนในรูปแบบ Holding Company ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการตีความกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับที่จำเป็นต้องทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันถึงหน้าที่และอำนาจและการบังคับใช้กฎหมายในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการร่วมลงทุน เพื่อให้มหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว ผู้บริหารหน่วยงานสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส ซึ่งจะส่งผลให้การร่วมลงทุนกับภาคเอกชนเกิดประสิทธิผล และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชนที่อยู่ในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมได้

๒. สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ในฐานะเลขานุการสภานโยบาย ได้จัดทำมาตรการส่งเสริมการร่วมลงทุนรัฐและเอกชนในธุรกิจนวัตกรรม โดยกลไก Holding Company ขึ้น ดังนี้

๑) **ด้านกฎหมาย** ทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของสภามหาวิทยาลัยหรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอำนาจอนุมัติในการจัดตั้ง Holding Company และการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในธุรกิจนวัตกรรม

๒) **การบริหารจัดการ** หากเป็นมหาวิทยาลัยที่ยังขาดความพร้อม เช่น ยังมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่พร้อมนำไปใช้ประโยชน์ไม่มากนัก มหาวิทยาลัยสามารถลงทุนร่วมกันจัดตั้ง Holding Company กลาง เพื่อทำหน้าที่รวบรวมผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และบริหารจัดการนำงานวิจัยไปร่วมลงทุนกับเอกชน

๓) **การสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยและบุคลากรในมหาวิทยาลัยออกไปดำเนินธุรกิจนวัตกรรม** เช่น ให้สิทธิให้นักวิจัยหรือบุคลากรกลับมาดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมได้ หากธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จ

๔) **การส่งเสริมด้านเงินทุน** โดยการสนับสนุนเงินทุนเริ่มต้นเพื่อการร่วมลงทุนของมหาวิทยาลัย และสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกฎระเบียบภายในมหาวิทยาลัยให้เอื้อต่อการร่วมลงทุน

๓. สอวช. จึงเสนอให้สภานโยบายจัดตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ และส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม เพื่อกำหนดแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม รวมถึงกำหนดแนวทาง กลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำเนินงานส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ ประธานกรรมการ
วิจัยและนวัตกรรม
- (๒) ประธานกรรมการการอุดมศึกษา กรรมการ
- (๓) ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรรมการ
- (๔) ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา กรรมการ
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
- (๕) กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
- (๖) กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
- (๗) ผู้แทนสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา เลขานุการ
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
- (๘) ผู้แทนสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา ผู้ช่วยเลขานุการ
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ ในลำดับที่ (๕) และ (๖) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประธานกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องฯ เสนอชื่อให้ประธานสภานโยบายพิจารณาแต่งตั้ง

๒. หน้าที่และอำนาจ

- (๑) กำหนดแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม
- (๒) กำหนดแนวทาง กลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำเนินงานส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม ได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
- (๓) เสนอต่อรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องหรือคณะรัฐมนตรี ให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับการให้การส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ หรือการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎข้อบังคับใดมาใช้บังคับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม
- (๔) ให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม
- (๕) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือบุคคล เพื่อดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวข้อง
- (๖) เชิญผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือบุคคลใดมาให้ข้อมูลความเห็น หรือคำแนะนำ ตลอดจนส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาในเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ
- (๗) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดในหน้าที่และอำนาจ

(๘) รายงานผลการดำเนินงาน ต่อสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติมอบหมาย

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. ควรปรับแก้ไขชื่อคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องเป็น “คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม และการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบ” เพื่อให้มีความหมายกว้างขึ้น และไม่มุ่งเน้นเฉพาะการแก้กฎหมายและกฎระเบียบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม

๒. ควรปรับการเรียงลำดับหน้าที่และอำนาจ จาก ข้อ (๒) เดิม “กำหนดแนวทาง กลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำเนินงานส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม ได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น” เป็น ข้อ (๑) และ ปรับข้อ (๑) เดิม “กำหนดแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม” เป็น ข้อ (๒) เพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขต หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง

๓. ปรับแก้ไขบทบัญญัติอำนาจในการออกคำสั่ง หน้าที่และอำนาจให้สอดคล้องกับ มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และระเบียบสถานโยบาย ว่าด้วยคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง

๔. การเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เพิ่มเติมจากบัญชีรายชื่อที่อนุมัติไว้ ทำได้โดยการเสนอสถานโยบายเพื่อขอความเห็นชอบ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า การเชิญผู้เชี่ยวชาญประชุมแต่ละครั้ง ควรพิจารณาประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในเรื่องที่พิจารณา และรวมถึงจำนวนคนที่เชิญประชุมต้องไม่กระทบต่อองค์ประชุมด้วย

๕. การจัดตั้ง Holding company ของหน่วยงานของรัฐอื่นที่อยู่นอกกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะทำได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานของรัฐนั้น ซึ่งประเด็นนี้คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องจะพิจารณาเป็นรายกรณีไป

๖. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอข้อมูลการจัดตั้ง CU Enterprise เป็น Holding Company โดยมีแนวทางการลงทุนในบริษัทร่วมทุนไม่เกินร้อยละ ๕๐ เพื่อให้บริษัทร่วมทุนมีสถานะไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ อาทิเช่น บริษัท ไบยา จำกัด ซึ่งดำเนินการวิจัยและพัฒนาวัคซีนเพื่อป้องกันโควิด-19

๗. มหาวิทยาลัยไทยควรปรับตัวเพื่อหารายได้ และลดการพึ่งพางบประมาณภาครัฐ เช่นเดียวกับหลายมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยในประเทศจีนที่มีการร่วมลงทุนกับเอกชน ทำให้สามารถมีรายได้สนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบในหลักการการส่งเสริมการร่วมลงทุนรัฐและเอกชน โดยกลไก Holding Company
๒. เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ และส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม โดยให้พิจารณาปรับชื่อเป็นคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม และการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประธานกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง เสนอชื่อกรรมการสถานโยบาย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ ท่าน ให้ประธานสถานโยบายพิจารณาแต่งตั้ง

๓. ให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ เพื่อเชิญเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องในคณะกรรมการจำนวน ๑๑ ท่าน
๔. มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปดำเนินการปรับปรุงร่างคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง โดยหารือกับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รองประธานสภานโยบายคนทีหนึ่ง ก่อนเสนอประธานสภานโยบายพิจารณาลงนามต่อไป

ระเบียบวาระ ๓.๒ ร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา และเพื่อการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานกรรมการพัฒนาและออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยพัฒนา การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตามคำสั่งสภานโยบายที่ ๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ นำเสนอเหตุผลความจำเป็น หลักการและสาระสำคัญของร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา และเพื่อการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

๑. เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลให้การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อการวิจัยพัฒนา และการบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา และสถาบันวิจัยของรัฐ มีความไม่คล่องตัว อันเนื่องมาจาก

(๑) งานวิจัยต้องการพัสดุที่มีคุณสมบัติทางเทคนิคที่เฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้พัสดุที่ตรงตามความต้องการของโครงการวิจัย

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างมีขั้นตอนยุ่งยาก และใช้ระยะเวลานาน ทำให้การส่งมอบผลงานล่าช้า

(๓) การจัดซื้อพัสดุกับต่างประเทศมีข้อจำกัดเรื่องวงเงินการจ่ายเงินล่วงหน้าและการวาง

หลักประกัน

(๔) ข้อกำหนดเรื่องสัญญามาตรฐาน หากมีข้อแตกต่างต้องผ่านการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุด

(๕) หน่วยงานของรัฐไม่สามารถโอนพัสดุให้หน่วยงานเอกชนที่ร่วมโครงการ หรือองค์กรสาธารณชนได้

๒. สภานโยบายในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยพัฒนา การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีขึ้น โดยมีศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ เป็นประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย และด้านวิจัยและพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา และสถาบันวิจัยของรัฐ รวมถึงกรมบัญชีกลาง เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการด้วย โดยคณะกรรมการฯ ได้ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา และเพื่อการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นหลักการทั่วไป สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างงานวิจัยพัฒนา และการบริการวิชาการของหน่วยงานของรัฐในระบบวิจัยและนวัตกรรม

๓. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดหลักทั่วไปของการจัดซื้อจัดจ้างทั้งระบบราชการเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งงานวิจัยและพัฒนาและการบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะ จึงจำเป็นต้องมีการขอยกเว้นการใช้พระราชบัญญัติ โดยขออกระเบียบของหน่วยงานเพื่อบังคับใช้เป็นรายกรณีไป โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๗ (๓) และวรรคสี่ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าเพื่อกำหนด

หลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาให้เป็นหลักการเดียวกัน จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สภานโยบายมีข้อเสนอไปยังคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นใช้บังคับกับการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา และเพื่อให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา โดยสภานโยบายเป็นผู้เสนอรายชื่อหน่วยงานที่ใช้ประกาศนี้ไปยังคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

๔. สาระสำคัญและประเด็นแก้ไขข้อจำกัดการจัดซื้อจัดจ้างฯ ในร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา และเพื่อให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา มี ๘ ประเด็น ดังนี้

(๑) ให้สภานโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการกลาง ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย พิจารณาวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง

(๒) เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างสามารถทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีอำนาจการสั่งซื้อสั่งจ้าง ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท หากเกินวงเงินให้เป็นอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือคณะกรรมการบริหารหน่วยงาน

(๔) ลดขั้นตอนการซื้อหรือจ้างเหลือ ๒ วิธี ได้แก่ วิธีคัดเลือก และวิธีเฉพาะเจาะจง และกำหนดวิธีการให้ง่ายขึ้น

(๕) โอนหรือบริจาคพัสดุให้หน่วยงานภาคเอกชนที่ร่วมดำเนินโครงการ หรือองค์กรสาธารณชนได้

(๖) สามารถเลือกใช้แบบสัญญาของหน่วยงานของรัฐหรือแบบสัญญามาตรฐานที่ผ่านอัยการสูงสุด

(๗) การจัดซื้อพัสดุต่างประเทศไม่จำกัดวงเงินจ่ายล่วงหน้าและหลักประกันสัญญายืดหยุ่นได้ ตามข้อตกลงประเพณีปฏิบัติทางการค้า

(๘) เพิ่มวงเงินการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงเป็น ๑ ล้านบาท โดยให้หัวหน้าโครงการเป็นผู้เจรจาต่อรอง และไม่ต้องทำข้อตกลงเป็นหนังสือก็ได้

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. เห็นด้วยกับข้อเสนอการแก้ไขข้อจำกัดของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อการวิจัยและพัฒนา และการบริการวิชาการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะช่วยเพิ่มความคล่องตัว แก้ปัญหาและอุปสรรคของการวิจัยที่ผ่านมาให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมเป็นอย่างมาก

๒. ควรกำหนดให้หน่วยงานอื่นนอกจากสถาบันอุดมศึกษาได้รับประโยชน์จากประกาศนี้ด้วย โดยประธานกรรมการพัฒนาและออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ร่างประกาศฉบับนี้ใช้บังคับครอบคลุมการวิจัยและพัฒนาทั้งในส่วนของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย และหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจในการวิจัยและพัฒนาทั้งหมด

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบในหลักการของร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนา และเพื่อให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา

๒. มอบหมายสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติส่งร่างประกาศดังกล่าวให้คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐพิจารณา และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ ร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ.

กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ (นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์) นำเสนอหลักการของร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ต่อที่ประชุมสรุปได้ดังนี้

๑. ร่างระเบียบดังกล่าวมีหลักการเพื่อให้ภาครัฐสามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมของภาคเอกชน เช่น SME และ Startup ให้เป็นไปตามโจทย์ความต้องการของประเทศ โดยเปลี่ยนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและประชาสังคมจาก Supply side เป็น Demand side ให้ภาครัฐสามารถให้ทุนได้โดยตรงเพื่อช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนวิจัยและนวัตกรรมและสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมในภาคเอกชนและประชาสังคม รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาความหลากหลายของการให้ทุนที่มีรูปแบบขั้นตอนที่ต่างกัน ตลอดจนเป็นหลักเกณฑ์กลางใช้อ้างอิงการให้ทุนของหน่วยงานของรัฐมีมาตรฐานเดียวกัน

๒. พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๘ วรรคสอง กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่บุคคล คณะบุคคล ชุมชน หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชนได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในระเบียบของสภานโยบาย โดยการสนับสนุนดังกล่าวให้มุ่งเน้นโครงการวิจัยและนวัตกรรมซึ่งมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง รวมทั้งการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและภาคบริการของประเทศ

(๒) สามารถตอบสนองต่อการสร้างความรู้ใหม่ ยกเว้นนวัตกรรม ปรับปรุงกระบวนการผลิตและบริการ แก้ปัญหาเชิงเทคนิค ทดแทนการนำเข้าเทคโนโลยี หรือมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ

(๓) มีความเป็นไปได้สูงที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

(๔) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ดำเนินการในเชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ส่งเสริมการนำทรัพย์สินทางปัญญาสาธารณะ ทรัพย์สินทางปัญญาที่ผู้ทรงสิทธิหรือเจ้าของอนุญาตหรือยินยอมให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญานั้น รวมทั้งทรัพย์สินทางปัญญาที่สิ้นอายุการคุ้มครองตามกฎหมายไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรม และการพัฒนาเพื่อต่อยอดความรู้และเทคโนโลยี

(๖) ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมและการยกระดับคุณภาพชีวิต

(๗) ลักษณะอื่นตามที่สภานโยบายกำหนด

๓. สอวช. ในฐานะฝ่ายเลขาธิการสภานโยบาย ได้จัดทำร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างกฎหมายลูกบทภายใต้กฎหมายจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมี ศาสตราจารย์กิตติคุณ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นประธานกรรมการ พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว โดยร่างระเบียบฯ มีสาระสำคัญและกลไกการสนับสนุน ดังนี้

(๑) หน่วยงานภาคเอกชนและประชาสังคมที่มีศักยภาพสามารถยื่นขอรับทุนโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศ

(๒) คณะกรรมการบริหารหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาคุณสมบัติลักษณะโครงการ และประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ เพื่ออนุมัติทุน

(๓) ผู้รับทุนต้องทำคำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับทุนตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด และต้องไม่นำโครงการวิจัยและนวัตกรรมไปขอรับทุนซ้ำซ้อนจากแหล่งทุนอื่น

(๔) ผู้ให้ทุนต้องจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ และประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยผู้รับทุนมีหน้าที่รายงานผลงานอย่างสม่ำเสมอตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด

(๕) ผู้ให้ทุนสามารถพิจารณายุติโครงการได้ หากผู้รับทุนไม่ผ่านการประเมิน หรือกระทำความผิดอย่างร้ายแรงหรือการกระทำโดยทุจริต

(๖) ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานวิจัยและนวัตกรรมภายใต้โครงการที่ได้รับทุนจากผู้ให้ทุนเป็นของผู้ให้ทุน เว้นแต่ กรณีที่ผู้รับทุนได้จัดสรรเงินทุนสนับสนุนให้แก่โครงการด้วย ให้เป็นไปตามที่ผู้ให้ทุนและผู้รับทุนตกลงกัน

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. มีข้อสังเกตประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมในร่างระเบียบฯ ดังนี้

- ข้อ ๗ นิยามคำว่า “ผู้ให้ทุน” ควรแก้ไขคำว่า “หน่วยงานบริหารและจัดการทุนใน สอวช.” เป็น “หน่วยงานบริหารและจัดการทุนที่สถานโยบายกำหนด”

- เสนอให้พิจารณาความจำเป็นที่จะต้องมีข้อความในข้อ ๑๒ (๑) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการจัดทำกรอบและแนวทางการสนับสนุนเงินทุน บุคลากร หรือทรัพยากรอื่นให้แก่โครงการของผู้รับทุน เนื่องจากมีความทับซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และขอบเขตของการให้ทุนของหน่วยงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- ข้อ ๑๓ ควรพิจารณากำหนดสัดส่วนการให้ทุนแก่บุคคล หน่วยงานภาคเอกชน และผู้ประกอบการขนาดต่าง ๆ เพื่อความชัดเจน

- ข้อ ๑๕ และ ข้อ ๑๖ ควรกำหนดคุณสมบัติระยะเวลาการประกอบกิจการของผู้ขอรับทุน เช่น ผู้ประกอบการหรือมูลนิธิต้องมีการประกอบการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี เพื่อป้องกันการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคมเพื่อขอรับทุน โดยในประเด็นนี้ที่ประชุมเห็นว่าร่างระเบียบได้กำหนดไว้ครอบคลุมและยืดหยุ่นแล้วในข้อ ๑๖ วรรคสอง

๒. หลักการของร่างระเบียบฯ ควรเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้มากขึ้น

๓. ควรคำนึงถึงหลักการที่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับภาคเอกชน หรือการแสวงหากำไรหรือผลประโยชน์จากการให้ทุนดังกล่าว

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างระเบียบสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ หรือกับ ศาสตราจารย์กิตติคุณ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และหารือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อปรับแก้ไขร่างระเบียบตามข้อสังเกตของที่ประชุม และเสนอประธานสถานโยบายพิจารณาลงนามต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๔ การแต่งตั้งที่ปรึกษาของสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ (นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์) นำเสนอที่ประชุมว่า พระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ กำหนดให้สถานนโยบายมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่น รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และมาตรา ๗ กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการผลิตกำลังคนให้เป็นไปตามความต้องการของประเทศ และให้มีการนำวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ให้สถานนโยบายแต่งตั้งที่ปรึกษาของสถานนโยบายจำนวนไม่เกินห้าคน และให้ที่ปรึกษาของสถานนโยบายเข้าร่วมประชุมสถานนโยบายและมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

เพื่อให้การทำหน้าที่ของสถานนโยบายในการส่งเสริมให้มีการผลิตกำลังคนให้เป็นไปตามความต้องการของประเทศ และให้มีการนำวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง และมีประสิทธิภาพ โดยมีความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงเสนอแต่งตั้งที่ปรึกษาสถานนโยบายจำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
๒. ศาสตราจารย์สมบูรณ์ สุขสำราญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาพื้นที่
๓. รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลามเจริญทรัพย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์และการต่างประเทศ
๕. นายพุม วีระประเสริฐ	ผู้เชี่ยวชาญด้านมานุษยวิทยา

มติที่ประชุม

๑. ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งที่ปรึกษาสถานนโยบาย จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้
 - (๑) ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
 - (๒) ศาสตราจารย์สมบูรณ์ สุขสำราญ
 - (๓) รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ
 - (๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลามเจริญทรัพย์
 - (๕) นายพุม วีระประเสริฐ
๒. มอบหมายฝ่ายเลขานุการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาสถานนโยบาย เสนอประธานสถานนโยบาย ลงนาม

ระเบียบวาระที่ ๓.๕ การส่งเสริมงานวิจัย “ทวารวดี-สุวรรณภูมิ-ศรีวิชัย” เพื่อสร้างคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม และประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ (นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์) นำเสนอความเป็นมาของการกำหนดแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ อันประกอบด้วย ๔ แพลตฟอร์ม ๑๗ โปรแกรม ซึ่งในการประชุมสถานนโยบาย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบแผนดังกล่าว หลังจากดำเนินการตามแผนมาได้ ๑ ปี ได้มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานแล้วพบว่า การวิจัยและพัฒนาเชิงสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ ยังไม่เด่นชัดประกบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศาสตราจารย์พิเศษ เอนก เหล่าธรรมทัศน์) มีนโยบายส่งเสริมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัยทวารวดี-สุวรรณภูมิ-ศรีวิชัย โดยให้มีการไปศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ปรัชญา และการบูรณาการกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อนำมาสร้างคุณค่าให้กับประเทศ จึงเสนอประเด็นวิจัย “ทวารวดี-สุวรรณภูมิ-ศรีวิชัย” เพิ่มเติมในปี ๒๕๖๔ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) บรรจุประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นวิจัยสำคัญเพิ่มเติมในแผนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) และจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมต่อไป

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. ควรปรับชื่องานวิจัยเป็น “สุวรรณภูมิ-ทวารวดี-ศรีวิชัย-ละโว้” โดยเรื่องทวารวดีและศรีวิชัย มีนักวิชาการศึกษาอยู่บ้าง ในขณะที่เรื่องสุวรรณภูมิยังมีการศึกษาน้อยมาก และกำลังเป็นที่สนใจของนักโบราณคดีจากนานาชาติ อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙) ทรงสนพระทัยมาก ทั้งนี้ การศึกษาเรื่องสุวรรณภูมิจะเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเมื่อ ๒,๕๐๐ ปี ก่อนซึ่งที่ผ่านมาการศึกษาประวัติศาสตร์ชาติไทยเริ่มที่ ๘๐๐ ปีก่อนเท่านั้น ทั้งที่ประวัติศาสตร์ในดินแดนนี้มีมายาวนานร่วม ๒,๕๐๐ ปี ดังปรากฏในนิทานชาดกเรื่องพระมหากษัตริย์ที่พระมหากษัตริย์เดินทางมาค้าขายที่สุวรรณภูมิ แสดงให้เห็นว่า สุวรรณภูมิมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล และตามบันทึกของจีนและเปอร์เซียก็ปรากฏเรื่องสุวรรณภูมิซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามาก เพราะสามารถเติมเต็มประวัติศาสตร์ชาติไทยให้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่าเพิ่มขึ้นนับว่าเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่ง กรณีตัวอย่างการค้นพบร่องรอยมนุษย์โบราณที่บ้านเชียงและปางมะผ้าก็เป็นหลักฐานของกำเนิดอารยธรรมในดินแดนแห่งนี้

๒. การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะทำให้คนรุ่นหลังมีความเข้าใจในความเป็นมาของตนเอง และเป็นการเกื้อหนุนให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศ ดึงดูดสถาบันวิจัยที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศ เข้ามาร่วมศึกษาค้นคว้า เช่น สถาบันสมิธโซเนียน (Smithsonian) ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น นอกจากนี้ประวัติศาสตร์เหล่านี้ยังมีประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบตามหลักการที่ฝ่ายเลขานุการเสนอและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) พิจารณาบรรจุประเด็นวิจัยเรื่อง “สุวรรณภูมิ-ทวารวดี-ศรีวิชัย-ละโว้” เพิ่มเติมในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปี ๒๕๖๔ และจัดงบประมาณสนับสนุนที่เหมาะสมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรรมการรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

กรรมการรับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ระเบียบวาระที่ ๕.๑ ข้อสั่งการของสภานโยบาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศาสตราจารย์พิเศษ เอนก เหล่าธรรมทัศน์) รองประธานสภานโยบายคนที่สอง มอบนโยบายให้ สอวช. จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย และแนวทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาให้เพิ่มอีก ๑ กลุ่ม (จากเดิมเสนอให้มี ๔ กลุ่ม) โดยกำหนดให้เพิ่มกลุ่มมหาวิทยาลัยศาสนา เช่น มหาวิทยาลัยพุทธศาสนา เพื่อสนับสนุนการนำหลักธรรมะมาส่งเสริมวิชาการและชี้นำในการปฏิบัติและการดำเนินชีวิต ในฐานะที่ประเทศไทยคนส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา จึงน่าจะใช้ศาสนาเป็นชี้นำความรู้และการปฏิบัติทางโลก เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีความรู้ มีปัญญา มีความสุข และมีความพอเพียงเหมาะสมในชีวิต รวมทั้งจะเป็นการช่วยต่อยอดรากฐานด้านพุทธศาสนาที่เข้มแข็งมาตั้งแต่ในอดีตให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ศาสนาพุทธยังมีสาระในทางวิชาการที่จะทำให้เราได้ความรู้ที่มาจากตัวเราเอง เช่น นิติศาสตร์แนวพุทธ เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ รัฐศาสตร์แนวพุทธ จิตวิทยาแนวพุทธ และบริการแนวพุทธ ดังนั้น จึงควรสนับสนุนการนำศาสนาบูรณาการในเรื่องอุดมศึกษาและวิจัยอย่างเป็นระบบ

๒. การให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณวิจัยเพื่อส่งเสริมสนับสนุนศิลปวิทยาการทุกด้านให้โดดเด่นขึ้น และการจัดตั้งศูนย์ศิลปกรรมแห่งชาติ ในฐานะที่ อว. เป็นกระทรวงของศิลปวิทยาการโดยส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยศิลปากรซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บโบราณวัตถุที่มีค่าทางศิลปวัฒนธรรมไว้เป็นจำนวนมากเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งการจัดตั้งศูนย์ศิลปกรรมแห่งชาติจะเป็นการพัฒนาวัฒนธรรมด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อให้เกิดการศึกษาเกี่ยวกับโลกและการต่างประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมสถาบันเศรษฐกิจพอเพียงในทางวิชาการ เรื่องสถาบันช่างศิลป์ท้องถิ่น ช่างศิลป์แห่งชาติ ช่างศิลป์ล้านนา ช่างศิลป์อีสาน ช่างศิลป์ภาคใต้ และช่างศิลป์อื่นๆ โดยวิทยาลัยชุมชน

รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) ประธานสภานโยบาย มอบนโยบายให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ สอวช. ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จัดการประชุมระดมสมองเพื่อหารือเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถค้นหา “โอกาสทอง” ของประเทศไทย ในวิกฤตสถานการณ์ระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 โดยขอให้คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ช่วยดูแลในเรื่องนี้ และนำผลการประชุมมาเสนอที่ประชุมสภานโยบายร่วมกันพิจารณาต่อไป

๒. ขอให้ สอวช. พิจารณาสับสนุนการวิจัยเพื่อหาแนวทางที่จะพัฒนาและปลูกจิตสำนึกของคน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกต่อตนเองและสังคม ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาปกติ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เป็นทั้งคนเก่งและคนดี

มติที่ประชุม มอบหมายสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแนวคิดและแนวทางดำเนินการและนำมาเสนอให้สภานโยบายพิจารณาจัดกลไกส่งเสริมและขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕.๒ กรอบวงเงินงบประมาณเพื่องานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ศาสตราจารย์กิตติคุณ สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นำเสนอที่ประชุมรับทราบการนำเสนอเรื่องกรอบวงเงินงบประมาณเพื่องานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมผ่านสภาผู้แทนราษฎรเรียบร้อยแล้ว โดยได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับกองทุน ววน.

จำนวน ๑๙,๙๑๖.๖๓ ล้านบาท ซึ่งจัดสรรเพื่อการศึกษา ๓,๗๐๐ ล้านบาท เพื่อการพัฒนาระบบวิจัยในสถานศึกษา ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. ซึ่งประกอบด้วย ๔ แพลตฟอร์ม ๕,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ กสว. ได้เห็นชอบเพื่อให้ดำเนินการตามนโยบายของ รมว.อว. เรียบร้อยแล้วและจะสนับสนุนการเบิกจ่ายให้คล่องตัวมากที่สุด และข้อมูลโครงการต้องบรรจุอยู่ในระบบข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์
นายสรนิต ศิลาธรรม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม